

**Posudek na bakalářskou práci Hany Havlíkové: *Každodenní život za protektorátu. Analýza reflexí pamětníků – tehdejších studentů Obchodní akademie v Plzni.* Praha. FHS UK 2009.**

Pokud je možné posoudit volbu tématu a jeho originalitu, autorka si vybrala velmi zajímavé, ovšem také velmi široké a mnohovrstevnaté téma. Hlavním přínos práce zcela nepochybně spočívá ve snaze za kvalitativních přístupů podchytit a popsat v poměrně široké a komplexní rovině fenomén každodenního života za protektorátu. Tato problematika obecně je již sice částečně podchycena v historické odborné literatuře, nicméně zejména záznam reflexe tzv. obyčejných lidí prostřednictvím orální historie a dalších kvalitativních přístupů zůstává (a možná pravděpodobně i zůstane) velkým dluhem české historiografie na tomto poli, zejména pak sledováním této problematiky na regionální úrovni. Proto je třeba autorčino snažení na tomto poli výběrem tématu své bakalářské práce kvitovat s povděkem.

Autorka ve své práci využila nejen pramenů v historickém bádání na tomto tématu využívaných mnohem častěji – tj. materiálů archivní provenience, ale také rozhovorů. Jak autorka sama konstatuje, dochované úřední materiály sice skýtají množství údajů, jsou však poněkud kusé a proto klíčovým pramenem je pro autorku 8 „vlastnoručně“ natočených rozhovorů. Jako velmi podnětná se jeví metoda výběru pamětníků v podobě oslovených absolventů OA v Plzni z let 1938–1942. K práci s prameny, jejich kritice a interpretaci je možné říci, že při svém bádání autorka využila jako metodologický základ metod mikrosondy, polostrukturovaných rozhovorů, metody přímého zúčastněného pozorování a metody komparace. Jejich účel velmi výstižně osvětlila v úvodu, podle mého názoru by však bylo dobré, kdyby své závěry podložila odkazy na příslušnou metodologickou literaturu (vedle díla M. Hrocha a kol.), z níž bezpochyby čerpala.

Práce se skládá fakticky ze dvou částí – nástinu dobových poměrů na základě reprezentativního výběru relevantní odborné literatury – a následné analýzy a interpretace rozhovorů. První část v zásadních rysech nejpodstatnějších vystihuje dobové reálie a ve druhé se autorka velmi podnětně pozastavuje nad reflexí klíčových otázek spojených s protektorátními dějinami každodennosti. Inspirativní a následování hodné se jeví snaha analyzovat prožitek v celé jeho šíři a zamýšlet se i nad jeho pozadím a procesem pamětní „restrukturace“ vlivem let. Tato část by si opět zasloužila metodologické podložení alespoň odkazy na literaturu. Pokud by autorka v své práci tímto směrem pokračovala dále, bylo by to velice přínosné i z hlediska obecně metodologického, neboť podobných prací je v české historiografii spíše pomálu.

Jazykové a stylistické zpracování je odpovídající formě práce (pouze v seznamu literatury by měly být uvedeny jako prameny citované rozhovory a místo jejich uložení.)

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji známkou 2 (chvalitebně).

V Praze, 27. 8. 2009

PhDr. Pavel Mücke